

USTAWA

z dnia 27 lipca 2005 r.
Prawo o szkolnictwie wyższym
(Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2005 r.)

DZIAŁ IV Studia i studenci

Rozdział 1 Organizacja studiów

Art. 159. Studia w uczelni są prowadzone jako studia pierwszego, drugiego stopnia lub jako jednolite studia magisterskie.

Art. 160. 1. Organizację i tok studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów.

1a. Regulamin studiów określa także warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunkach zgodnych z uzdolnieniami oraz zasady zaliczania tych zajęć.

2. Studia w uczelni są prowadzone według planów studiów i programów nauczania.

3. Warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej.

Art. 161. 1. Regulamin studiów uchwała senat uczelni co najmniej na pięć miesięcy przed początkiem roku akademickiego.

2. Regulamin studiów wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego, po uzgodnieniu z uczelnianym organem uchwałodawczym samorządu studenckiego. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od uchwalenia regulaminu senat uczelni i uczelniany organ uchwałodawczy samorządu studenckiego nie dojdą do porozumienia w sprawie jego treści, regulamin wchodzi w życie na mocy ponownej uchwały senatu uczelni podjętej większością co najmniej dwóch trzecich głosów jego statutowego składu.

3. W uczelniach niespełniających wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4 regulamin studiów wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, a w przypadku uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz uczelni morskiej - odpowiednio przez ministra wskazanego w art. 33 ust. 2. Minister odmawia zatwierdzenia regulaminu z powodu jego niezgodności z przepisami prawa lub statutem. Przepisy art. 56 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Do zmiany regulaminu studiów stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1-3.

Art. 162. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach niespełniających wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4, uwzględniając:

1) czas trwania roku akademickiego;

- 2) warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych;
- 3) stosowane skale ocen;
- 4) tryb skreślenia z listy studentów;
- 5) warunki:
  - a) odbywania studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania,
  - b) przyznawania urlopów,
  - c) wznawiania studiów,
  - d) zmiany kierunku lub systemu studiów,
  - e) składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń,
  - f) dopuszczenia do egzaminu dyplomowego,
  - g) ukończenia studiów.

Art. 163. 1. Studia w uczelni są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne.

2. W uczelni publicznej liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie może być mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Art. 164. 1. Wykłady w uczelni są otwarte, jeżeli jej statut nie stanowi inaczej.

2. Zajęcia dydaktyczne w uczelni oraz sprawdziany wiedzy lub umiejętności, a także egzaminy dyplomowe, mogą być prowadzone w języku obcym w zakresie i na warunkach określonych w regulaminie studiów. W języku obcym mogą być również prowadzone sprawdziany wiedzy lub umiejętności w trakcie przyjęć na studia oraz przygotowywane prace dyplomowe. Uczelnia przyjmująca na studia cudzoziemców organizuje dla tych osób zajęcia z języka polskiego.

3. Zajęcia dydaktyczne na studiach mogą być prowadzone także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą być spełnione, aby mogły być prowadzone zajęcia dydaktyczne, o których mowa w ust. 3, uwzględniając zapewnienie przez uczelnię odpowiedniej dostępności dla studentów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz właściwej proporcji czasu tych zajęć, odpowiednio na studiach stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych, do całkowitego czasu zajęć na studiach.

Art. 165. 1. Organizacja i tok studiów uwzględniają przenoszenie i uznawanie wyników osiągniętych przez studenta w jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej, zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb przenoszenia osiągnięć, uwzględniając, przy zapewnieniu porównywalności i odpowiedniości standardów kształcenia i czasu trwania studiów odbywanych w różnych uczelniach, krajowych i zagranicznych, punktowe metody wyrażania osiągnięć studenta, warunki ich przenoszenia i akumulacji oraz tryb uznawania tych osiągnięć, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontynuacji kształcenia.

Art. 166. 1. Studia licencjackie trwają od sześciu do ośmiu semestrów, a studia inżynierskie siedem lub osiem semestrów.

2. Okres studiów pierwszego stopnia, obejmujących zgodnie z obowiązującymi standardami

kształcenia praktykę zawodową, może być przedłużony o czas trwania praktyki.

3. Senat uczelni może określić warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.

4. Studia drugiego stopnia trwają trzy lub cztery semestry.

5. Jednolite studia magisterskie trwają od dziewięciu do dwunastu semestrów.

6. Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

Art. 167. 1. Absolwenci studiów otrzymują dyplomy państwowe ukończenia studiów wyższych, potwierdzające uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego. Absolwenci studiów doktoranckich, studiów podyplomowych i kursów dokształcających otrzymują świadectwa ukończenia tych studiów lub kursów.

2. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, w przypadku kierunków lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii - data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu, a w przypadku kierunku farmacja - data zaliczenia ostatniej, przewidzianej w planie studiów praktyki.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz absolwentom jednolitych studiów magisterskich, uwzględniając istniejące tytuły zawodowe i poziom kształcenia;
- 2) warunki wydawania i wzory dyplomów, w tym suplementu do dyplomów, świadectw, o których mowa w ust. 2, uwzględniając formę studiów, studiów podyplomowych lub kursów dokształcających oraz stopień studiów;
- 3) warunki wydawania i wzory dyplomów ukończenia studiów prowadzonych wspólnie przez różne uczelnie i instytucje naukowe, również zagraniczne, w tym suplementu do dyplomów, świadectw, o których mowa w ust. 2, uwzględniając formę studiów, studiów podyplomowych lub kursów dokształcających oraz stopień studiów.

Art. 168. 1. Studia mogą być prowadzone wspólnie przez różne uczelnie i instytucje naukowe, w tym zagraniczne, na podstawie zawartego przez nie porozumienia.

2. Zasady i tryb organizacji studiów, o których mowa w ust. 1, oraz zasady wydawania wspólnego dyplomu ukończenia tych studiów określa regulamin tych studiów ustalony w porozumieniu, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 167 ust. 3.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, może być wydany dyplom jednej uczelni. Informację o udziale pozostałych uczelni i instytucji naukowych w realizacji programu studiów zawiera suplement do tego dyplomu.

4. Zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, oraz wydanie dyplomu, o którym mowa w ust. 3, przez uczelnię niespełniającą wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4 wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 169. 1. Do odbywania studiów w uczelni może być dopuszczona osoba, która ma:

- 1) świadectwo dojrzałości - w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- 2) tytuł magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędny i spełnia warunki określone na podstawie ust. 2 - w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia

oraz spełnia warunki rekrutacji ustalone przez uczelnię.

2. Senat uczelni ustala warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach. Uchwałę podaje się do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyła ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie stanowią wyniki egzaminu maturalnego. Senat uczelni ustala w trybie określonym w ust. 2, jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia. Uczelnia może za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego przeprowadzić dodatkowe egzaminy wstępne, w trybie określonym w ust. 2, tylko w przypadku konieczności sprawdzenia wiedzy lub umiejętności niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego lub gdy osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia posiada świadectwo dojrzałości uzyskane za granicą.

4. Jeżeli podstawę przyjęcia na studia stanowią wyniki egzaminu dojrzałości, senat uczelni może przeprowadzić egzaminy wstępne, w trybie określonym w ust. 2.

5. Przepisy ust. 3 dotyczące egzaminu maturalnego oraz jego wyników stosuje się odpowiednio do egzaminu przeprowadzanego w ramach programu Matury Międzynarodowej, którego zdanie potwierdza dyplom IB (International Baccalaureat) wydany przez organizację International Baccalaureat Organization z siedzibą w Genewie, oraz wyników tego egzaminu.

6. Szczegółowe zasady przyjmowania na studia w uczelni publicznej laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego określa senat uczelni na okres co najmniej trzech lat.

7. W przypadku gdy wstęp na studia nie jest wolny, rekrutację przeprowadzają komisje rekrutacyjne powołane przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie. Komisje rekrutacyjne podejmują decyzje w sprawach przyjęcia na studia.

8. Od decyzji komisji rekrutacyjnej służy odwołanie, w terminie czternastu dni od daty doręczenia decyzji, do uczelnianej komisji rekrutacyjnej, powołanej w trybie określonym przez statut. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia, określonych zgodnie z ust. 2. Decyzję podejmuje rektor po rozpatrzeniu wniosku uczelnianej komisji rekrutacyjnej. Decyzja rektora jest ostateczna.

9. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

10. W uczelni wojskowej i w uczelni służb państwowych warunki i tryb przyjęcia na studia kandydatów na żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb państwowych ustala, na wniosek senatu, odpowiednio Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 170. Osoba przyjęta na studia nabywa prawa studenta z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania, którego treść określa statut uczelni.

Rozdział 2

Prawa i obowiązki studentów

Art. 171. 1. Student może studiować na więcej niż jednym kierunku lub inne przedmioty, także w różnych uczelniach. Zasady i tryb podejmowania przez studenta tego rodzaju studiów określa regulamin studiów.

2. Student może studiować według indywidualnego planu studiów i programu nauczania na zasadach ustalonych przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie.

3. Student może przenieść się z innej uczelni, w tym także zagranicznej, za zgodą kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni przyjmującej, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli

wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.

Art. 172. 1. Student może uzyskać urlop od zajęć w uczelni na zasadach i w trybie określonych w regulaminie studiów.

2. W okresie korzystania z urlopu student zachowuje prawa studenta, chyba że regulamin studiów lub przepisy o pomocy materialnej stanowią inaczej.

Art. 173. 1. Student może ubiegać się o pomoc materialną ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa w formie:

- 1) stypendium socjalnego;
- 2) stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych;
- 3) stypendium za wyniki w nauce lub sporcie;
- 4) stypendium ministra za osiągnięcia w nauce;
- 5) stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe;
- 6) stypendium na wyżywienie;
- 7) stypendium mieszkaniowego;
- 8) zapomogi.

2. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim uczelni lub wyżywienie w stołówce studenckiej uczelni.

3. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim uczelni małżonka i dziecka.

Art. 173a. 1. Pomoc materialna dla studentów może być przyznawana przez jednostki samorządu terytorialnego.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa w uchwale:

- 1) rodzaj pomocy materialnej;
- 2) sposób i terminy ubiegania się o pomoc materialną;
- 3) sposób wyłaniania studentów, którym będzie przyznana pomoc materialna;
- 4) maksymalną wysokość pomocy materialnej, o którą może ubiegać się student.

Art. 173b. 1. Stypendia za wyniki w nauce dla studentów mogą być przyznawane przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące państwowymi ani samorządowymi osobami prawnymi.

2. Zasady przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, zatwierdza minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

3. Zasady przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, dla studentów uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich zatwierdza minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii właściwych ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2 oraz Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Art. 174. 1. Świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 6-8, przyznaje się ze środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, o którym mowa w art. 103.

2. Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego i uczelnianym organem samorządu doktorantów dokonuje podziału dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i

ust. 4.

3. W nowo utworzonej uczelni podziału funduszu dokonuje na okres roku rektor.

4. Środki z dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, przeznaczone na stypendia i inne świadczenia socjalne, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1 i 6-8, nie mogą być niższe niż środki przeznaczone na stypendia za wyniki w nauce lub sporcie, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3.

Art. 175. 1. W uczelni posiadającej podstawowe jednostki organizacyjne świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 6-8, są przyznawane na wniosek studenta przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, przy czym stypendium za wyniki w nauce może być także przyznane bez konieczności składania wniosku przez studenta.

2. Od decyzji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej studentowi przysługuje odwołanie do rektora składane w terminie czternastu dni od otrzymania decyzji.

3. Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazują odpowiednio komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej.

Art. 176. 1. W uczelni nieposiadającej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz w uczelni zawodowej świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 6-8, są przyznawane na wniosek studenta przez rektora, przy czym stypendium za wyniki w nauce może być także przyznane bez konieczności składania wniosku przez studenta.

2. Od decyzji rektora studentowi przysługuje prawo złożenia do rektora wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie czternastu dni od otrzymania decyzji.

3. Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego rektor przekazuje uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, komisji stypendialnej, a w zakresie rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 2, odwoławczej komisji stypendialnej.

Art. 177. 1. Komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3, powołuje odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor spośród studentów delegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego i pracowników uczelni.

2. Komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 176 ust. 3, powołuje rektor spośród studentów delegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego i pracowników uczelni.

3. Studenci stanowią większość składu komisji, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Decyzje wydane przez komisje stypendialne i odwoławcze komisje stypendialne, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3, podpisują przewodniczący tych komisji lub działający z ich upoważnienia wiceprzewodniczący.

5. Nadzór nad działalnością komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej, o których mowa w art. 175 ust. 3, sprawują odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor, a nadzór nad działalnością komisji, o których mowa w art. 176 ust. 3, rektor.

6. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor może uchylić decyzję komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej niezgodną z przepisami ustawy lub regulaminem, o którym mowa w art. 186 ust. 1.

Art. 178. 1. Stypendia ministra za osiągnięcia w nauce i za wybitne osiągnięcia sportowe przyznaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek rady podstawowej jednostki organizacyjnej, a w przypadku uczelni nieposiadającej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz uczelni zawodowej - na wniosek senatu uczelni, przedstawiony przez rektora tej uczelni.

2. Uprawnienie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 179. 1. Stypendium socjalne ma prawo otrzymywać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego ustala wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe.

3. Wysokość dochodu, o której mowa w ust. 2, nie może być niższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.¹³⁾), oraz wyższa niż suma kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, z późn. zm.¹⁴⁾).

4. Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe uwzględnia się dochody osiągnane przez:

- 1) studenta;
- 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;
- 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

5. Miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 4, z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się:

- 1) dochodów, o których mowa w ust. 4 pkt 3, jeżeli student jest samodzielny finansowo;
- 2) świadczeń, o których mowa w art. 173 ust. 1;
- 3) świadczeń otrzymywanych na podstawie Działania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego "Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne";
- 4) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁵⁾);
- 5) pomocy materialnej, o której mowa w art. 173a.

6. Student jest samodzielny finansowo, jeżeli on lub jego małżonek spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym;
- 2) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym;
- 3) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w pkt 1 i 2, nie jest mniejszy od

minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ogłaszanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w ostatnim miesiącu ostatniego roku podatkowego w przypadku dochodu studenta z ostatniego roku podatkowego i obowiązującego w miesiącu złożenia wniosku o przyznanie stypendium;

- 4) nie złożył oświadczenia o prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z rodzicami bądź jednym z nich.

7. W przypadku gdy do ustalania wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe przyjmuje się dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego, dochód ten ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.¹⁶). W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych dochody te sumuje się.

Art. 180. Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych może otrzymywać student z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu.

Art. 181. 1. Stypendium za wyniki w nauce lub sporcie może otrzymywać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen lub osiągnął wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

2. Stypendium ministra za osiągnięcia w nauce może być przyznane studentowi szczególnie wyróżniającemu się w nauce oraz posiadającemu osiągnięcia naukowe, a stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe studentowi, który osiągnął wysoki wynik sportowy we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym i zaliczył kolejny rok studiów.

3. O przyznanie stypendiów, o których mowa w ust. 1 i 2, student może ubiegać się nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów.

4. O przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub sporcie, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe może ubiegać się również student pierwszego roku studiów drugiego stopnia rozpoczętych w ciągu roku od ukończenia studiów pierwszego stopnia, który spełnił kryteria określone odpowiednio w ust. 1 i 2 na ostatnim roku studiów pierwszego stopnia.

5. Student może otrzymywać stypendium za wyniki w sporcie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, albo stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 5, albo stypendium przyznawane na podstawie art. 31 ust. 1 lub art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857).

6. Student w roku akademickim może otrzymywać stypendium za wyniki w nauce, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, albo stypendium ministra, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4.

Art. 182. 1. Student studiów stacjonarnych znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej może otrzymywać stypendium mieszkaniowe z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki, jeżeli codzienny dojazd z miejsca stałego zamieszkania do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie.

2. Student studiów stacjonarnych w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może otrzymywać stypendium mieszkaniowe również z tytułu zamieszkania z niepracującym małżonkiem lub dzieckiem studenta w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki.

3. Student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej może otrzymywać stypendium na

wyżywienie.

Art. 183. 1. Zapomoga może być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

2. Student może otrzymać zapomogę, o której mowa w ust. 1, dwa razy w roku akademickim.

Art. 184. 1. Student może otrzymywać stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-7, w danym roku akademickim przez okres do dziesięciu miesięcy.

2. Stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3, 6 i 7, są przyznawane na semestr lub na rok akademicki, a stypendia ministra, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4 i 5, na rok akademicki, z wyjątkiem przypadku gdy ostatni rok studiów, zgodnie z planem studiów, trwa jeden semestr.

3. Stypendia, o których mowa w ust. 2, wypłacane są co miesiąc.

4. Student studiujący równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1 i 4-7, oraz stypendium za wyniki w sporcie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, na jednym z kierunków, według własnego wyboru, a stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz stypendium za wyniki w nauce na każdym z kierunków.

5. Studentowi, który po ukończeniu jednego kierunku studiów kontynuuje naukę na drugim kierunku studiów, stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe nie przysługuje, chyba że kontynuuje on studia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w celu uzyskania tytułu zawodowego magistra, jednakże nie dłużej niż przez okres trzech lat.

6. Łączna miesięczna wysokość stypendiów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1, 3, 6 i 7, nie może być większa niż 90 % najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta w poprzednim miesiącu, ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich.

Art. 185. 1. Pierwszeństwo w przyznaniu miejsca w domu studenckim uczelni publicznej przysługuje studentowi tej uczelni, któremu codzienny dojazd do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie i który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Pierwszeństwo w przyznawaniu wyżywienia w stołówce studenckiej przysługuje studentowi, o którym mowa w ust. 1.

Art. 186. 1. Szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 6-8, w tym szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, wzór wniosku o przyznanie stypendium socjalnego oraz sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

2. W nowo utworzonej uczelni regulamin, o którym mowa w ust. 1, ustala na okres roku rektor.

Art. 187. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłacania stypendiów ministra, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4 i 5, maksymalną wysokość tego stypendium oraz wzór wniosku o przyznanie stypendium ministra, uwzględniając:

- 1) minimalną średnią ocen uprawniającą do ubiegania się o stypendium ministra, biorąc pod uwagę oceny ze wszystkich lat studiów oraz zróżnicowanie skali ocen w uczelni;
- 2) rodzaje osiągnięć naukowych i aktywności naukowej, które brane są pod uwagę przy ubieganiu się o stypendium ministra, takich jak praca w kole naukowym, publikacje, opracowania, referaty, udział w konferencjach, praca naukowa, udział w pracach naukowo-badawczych,

współpraca z innymi ośrodkami akademickimi lub naukowymi, nagrody i wyróżnienia, studia na drugim kierunku studiów, indywidualny program studiów, praktyki, staże, potwierdzona znajomość języków obcych, olimpiady;

- 3) rodzaje osiągnięć sportowych, które są brane pod uwagę przy ubieganiu się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, w tym udział w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata, mistrzostwach Europy, uniwersjadach, akademickich mistrzostwach świata, akademickich mistrzostwach Europy;
- 4) terminy przekazywania wniosków;
- 5) sposób wypłacania stypendium ministra, w tym w przypadku wcześniejszego ukończenia studiów, a także podjęcia studiów w innej uczelni.

Art. 188. 1. Studentowi przysługuje prawo do korzystania z 50 % ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

2. Uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego określają odrębne przepisy.

Art. 188a. 1. Podręczniki akademickie mogą być dofinansowywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

2. W przypadku gdy ustawa budżetowa ustali dotacje przedmiotowe do podręczników akademickich, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ustala, w drodze rozporządzenia, stawki oraz określa szczegółowy sposób oraz tryb udzielania i rozliczania dotacji, mając na względzie ułatwienie studentom dostępu do materiałów dydaktycznych.

Art. 189. 1. Student jest obowiązany postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów.

2. Student jest obowiązany w szczególności do:

- 1) uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych zgodnie z regulaminem studiów;
- 2) składania egzaminów, odbywania praktyk i spełniania innych wymogów przewidzianych w planie studiów;
- 3) przestrzegania przepisów obowiązujących w uczelni.

Art. 190. 1. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej skreśla studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) niepodjęcia studiów;
- 2) rezygnacji ze studiów;
- 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;
- 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni.

2. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może skreślić studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku postępów w nauce;
- 2) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
- 3) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do rektora. Decyzja rektora jest ostateczna.

Art. 191. Student ostatniego roku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich może na zasadach określonych w statucie uczelni odbywać staż przygotowujący do podjęcia obowiązków nauczyciela akademickiego i otrzymywać, ze środków własnych uczelni, stypendium na zasadach określonych w statucie.

Art. 192. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia przez uczelnie dokumentacji przebiegu studiów, dokonywania sprostowań i wydawania duplikatów, legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość i sposób pobierania opłaty za wykonywanie tych czynności, a także za wydanie indeksu, legitymacji studenckiej, dyplomu i dokumentów stwierdzających ukończenie studiów, w tym:

- 1) sposób prowadzenia teczek akt osobowych studenta,
- 2) sposób prowadzenia albumu studenta i księgi dyplomów,
- 3) wzór indeksu i legitymacji studenckiej,
- 4) obowiązek i sposób dokumentowania przebiegu studiów,
- 5) sposób sporządzania i wydawania duplikatów dokumentów,
- 6) sposób dokonywania sprostowań dokumentów oraz zmian danych osobowych studenta lub absolwenta w dokumentach prowadzonych i wydawanych przez uczelnie,
- 7) tryb i sposób legalizacji dokumentów,
- 8) sposób przechowywania i zasady wydawania dokumentów,
- 9) wysokość opłat za legalizację dokumentów, wydanie dyplomu, wydanie odpisów w językach obcych, świadectwa, indeksu, legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów

- uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego tworzenia i gromadzenia dokumentacji niezbędnej dla przebiegu studiów i kontroli procesu dydaktycznego.

2. Zasady uznawania dyplomów ukończenia studiów uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami uzyskiwanymi w kraju określają umowy międzynarodowe.

3. W przypadku braku umów międzynarodowych dyplomy ukończenia studiów uzyskane za granicą mogą być uznane, w drodze nostryfikacji, za równorzędne z dyplomami uzyskiwanymi w kraju, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 1 i 3.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb nostryfikacji, uwzględniając w szczególności możliwość i warunki zwalniania z całości lub części postępowania nostryfikacyjnego,
- 2) organy przeprowadzające postępowanie nostryfikacyjne,
- 3) warunki, w których dla celów dalszego kształcenia dyplomy mogą być uznawane bez przeprowadzania postępowania nostryfikacyjnego,
- 4) rodzaje dokumentów, które powinny być dołączone do podań o nostryfikację dyplomu ukończenia studiów,
- 5) terminy, w których należy przeprowadzić postępowanie nostryfikacyjne,
- 6) warunki ustalania odpłatności za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego,

uwzględniając możliwość obniżania lub zwalniania z opłat oraz sposób wnoszenia opłat,

7) wzór zaświadczenia wydawanego po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego

- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania postępowań oraz przejrzyste zasady ich prowadzenia.

Art. 193. Organ właściwy, w drodze decyzji, stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego, jeżeli w pracy stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego.

Art. 194. Przepisów art. 171-187 oraz art. 190 i 191 nie stosuje się do studentów będących kandydatami na żołnierzy zawodowych.

Rozdział 4

Samorząd i organizacje studenckie

Art. 202. 1. Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzonych przez uczelnię tworzą samorząd studencki.

2. Organy samorządu studenckiego są wyłącznym reprezentantem ogółu studentów uczelni.

3. Samorząd studencki działa na podstawie ustawy i uchwalonego przez uczelniany organ uchwałodawczy samorządu regulaminu, określającego zasady organizacji i tryb działania samorządu, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje. Samorząd studencki działa zgodnie ze statutem uczelni.

4. Regulamin samorządu studenckiego wchodzi w życie po stwierdzeniu przez senat uczelni jego zgodności z ustawą i statutem uczelni. Pierwszy regulamin samorządu studenckiego w nowo utworzonej uczelni uchwała senat uczelni na wniosek organu wskazanego w statucie, o którym mowa w art. 203 ust. 4.

5. Samorząd studencki prowadzi na terenie uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych studentów.

6. Organy samorządu studenckiego decydują w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez organy uczelni na cele studenckie. Organy samorządu studenckiego przedstawiają organom uczelni sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i rozliczenie tych środków nie rzadziej niż raz w roku akademickim.

7. Rektor uchyla uchwałę organu samorządu studenckiego niezgodną z przepisami prawa, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu.

8. Uczelnia zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania organów samorządu studenckiego.

Art. 203. 1. Przedstawiciele uczelnianych samorządów studenckich tworzą Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej "Parlamentem Studentów", reprezentujący ogół studentów w kraju.

2. Parlament Studentów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu studentów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących studentów. Projekty aktów normatywnych przedkłada Parlamentowi Studentów minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Termin wyrażenia opinii w sprawie projektu aktu normatywnego wynosi miesiąc od daty jego przedłożenia.

3. Najwyższym organem Parlamentu Studentów jest zjazd delegatów reprezentujących samorządy studenckie z poszczególnych uczelni, zwany dalej "zjazdem delegatów".

4. Zasady organizacji i tryb działania Parlamentu Studentów, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje, określa statut uchwalony przez zjazd delegatów. Statut wchodzi w życie po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego jego zgodności z przepisami prawa.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do zmian statutu Parlamentu Studentów.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zapewnia corocznie Parlamentowi Studentów środki finansowe niezbędne do jego funkcjonowania.

Art. 204. 1. Studenci mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich, w szczególności w kołach naukowych oraz zespołach artystycznych i sportowych, na zasadach określonych w ustawie.

2. Uczelniane organizacje studenckie, a także działające w uczelni stowarzyszenia zrzeszające wyłącznie studentów lub studentów i nauczycieli akademickich, mają prawo występowania z wnioskami do organów uczelni lub do organów samorządu studenckiego w sprawach dotyczących studentów uczelni.

3. Organy uczelni mogą przeznaczać środki materialne dla uczelnianych organizacji studenckich i stowarzyszeń, o których mowa w ust. 2. Organizacje te przedstawiają władzom uczelni sprawozdanie i rozliczenie z otrzymanych środków nie rzadziej niż raz w semestrze.

Art. 205. 1. Uczelniane organizacje studenckie podlegają rejestracji, z wyłączeniem organizacji studenckich działających na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach. Rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest jawny.

2. Organem rejestrującym i prowadzącym rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest rektor. Od decyzji rektora w sprawie rejestracji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Warunkiem rejestracji uczelnianej organizacji studenckiej jest zgodność jej statutu (regulaminu, deklaracji założycielskiej) z przepisami prawa i statutem uczelni.

4. Rektor uchyla uchwałę organu uczelnianej organizacji studenckiej niezgodną z przepisami prawa, statutem uczelni lub statutem (regulaminem, deklaracją założycielską) tej organizacji.

5. Senat uczelni, na wniosek rektora, rozwiązuje uczelnianą organizację studencką, jeżeli w jej działalności rażąco lub uporczywie są naruszane przepisy ustawowe, statut uczelni lub statut (regulamin, deklaracja założycielska) organizacji.

Art. 206. 1. Samorząd studencki, w tym Parlament Studentów, lub stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym, zrzeszające wyłącznie studentów, może - dla poparcia swoich żądań, gdy są one przedmiotem sporu zbiorowego i dotyczą istotnych spraw lub interesów studentów - podjąć akcję protestacyjną, nienaruszającą przepisów obowiązujących w uczelni.

2. Decyzję o przeprowadzeniu akcji protestacyjnej i jej formie podejmuje bezwzględną większością głosów, odpowiednio do jej zasięgu, organ samorządu studenckiego lub stowarzyszenia, o którym mowa w ust. 1. O decyzji tej właściwy organ zawiadamia rektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej nie później niż trzy dni przed rozpoczęciem akcji protestacyjnej.

3. Strajk studencki (powstrzymanie się od uczęszczania na zajęcia z możliwością pozostania w uczelni) może być podjęty wyłącznie przez samorząd studencki lub stowarzyszenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wcześniejsze negocjacje z rektorem lub inne niż strajk formy akcji

protestacyjnej nie doprowadziły do rozwiązania konfliktu.

4. Udział w strajku lub innej akcji protestacyjnej jest dobrowolny i nie stanowi naruszenia obowiązków studenta, jeżeli strajk lub inna akcja protestacyjna zostały zorganizowane zgodnie z ustawą.

5. Organizator strajku lub innej akcji protestacyjnej jest obowiązany zapewnić taki ich przebieg, aby nie zagrażały zdrowiu lub życiu ludzkiemu, mieniu uczelni lub innych osób, ani nie naruszały praw pracowników uczelni, a także studentów niebiorących udziału w proteście.

6. Przepisów ust. 1-5 nie stosuje się do uczelni wojskowych oraz uczelni służb państwowych.

Art. 207. 1. Do decyzji, o których mowa w art. 169 ust. 7 i 8, decyzji podjętych przez organy uczelni w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów, a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁷⁾) oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego.

2. Decyzje wydawane przez rektora w pierwszej instancji są ostateczne. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Organem właściwym do wznowienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu oraz do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu tytułu zawodowego i wydaniu dyplomu jest rektor uczelni.

4. Przepis ust. 1 stosuje się także do decyzji podjętych przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów

Art. 211. 1. Za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną przed komisją dyscyplinarną albo przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego, zwanym dalej "sądem koleżeńskim".

2. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez sąd koleżeński i komisję dyscyplinarną.

Art. 212. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do jednego roku;
- 5) wydalenie z uczelni.

Art. 213. 1. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna, powołane na okres kadencji spośród nauczycieli akademickich i studentów uczelni, w trybie określonym w statucie.

2. Długość kadencji komisji, o których mowa w ust. 1, określa statut.

3. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w zakresie orzekania.

4. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu.

5. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz w równej liczbie, z nauczycieli akademickich i studentów.

Art. 214. 1. Rektor może, z inicjatywy własnej lub na wniosek organu samorządu studenckiego, wskazanego w regulaminie samorządu, przekazać sprawę do sądu koleżeńskiego zamiast przekazać ją rzecznikowi dyscyplinarnemu. Sąd koleżeński nie może wymierzać kar wymienionych w art. 212 pkt 4 i 5.

2. Za przewinienie mniejszej wagi rektor może, z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńskiego, wymierzyć studentowi karę upomnienia, po uprzednim wysłuchaniu obwinionego lub jego obrońcy.

3. Student ukarany przez rektora karą upomnienia lub organ samorządu studenckiego, o którym mowa w ust. 1, może wnieść odwołanie do komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńskiego. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od doręczenia zawiadomienia o ukaraniu. Komisja dyscyplinarna lub sąd koleżeński mogą w tym przypadku wymierzyć tylko karę upomnienia.

4. W razie podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu rektor niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

5. W razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.

6. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 4, rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Art. 215. 1. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów, powołany przez rektora na okres kadencji organów uczelni spośród nauczycieli akademickich uczelni.

2. Rektor może powołać kilku rzeczników dyscyplinarnych do spraw studentów.

3. Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów pełni funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną i jest związany poleceniami rektora.

Art. 216. 1. Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie rektora, którego informuje o dokonanych ustaleniach.

2. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów umarza postępowanie lub kieruje do komisji dyscyplinarnej wnioski o ukaranie. Rzecznik dyscyplinarny może również złożyć rektorowi wnioski o wymierzenie kary upomnienia lub o przekazanie sprawy do sądu koleżeńskiego.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów, a zatwierdza rektor. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia rektor może polecić innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu do spraw studentów wniesienie wniosku o ukaranie. Powtórne postanowienie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów o umorzeniu

postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

Art. 217. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja dyscyplinarna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów.

2. Wymierzenie studentowi za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania przed komisją dyscyplinarną.

3. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia uzyskania przez rektora wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary lub po upływie trzech lat od dnia jego popełnienia. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa.

4. Przedawnienie orzekania następuje również po upływie roku od opuszczenia uczelni przez studenta.

5. Nie stosuje się przedawnienia w odniesieniu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec studenta, któremu zarzuca się popełnienie plagiatu.

6. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody nieznanne w chwili jego wydania, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, skazano go za popełnienie innego czynu lub komisja bezpodstawnie umorzyła postępowanie;
- 3) w trakcie postępowania naruszono przepisy, przez co uniemożliwiono lub w poważnym stopniu utrudniono obwinionemu korzystanie z prawa do obrony, albo skład komisji nie odpowiadał warunkom określonym w art. 213 ust. 5, albo zasiadała w niej osoba podlegająca wyłączeniu.

7. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą wnieść osoba ukarana lub rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

Art. 218. 1. Obwinionemu studentowi służy prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy.

2. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wnosi o orzeczenie kary, o której mowa w art. 212 pkt 5, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich lub studentów uczelni.

Art. 219. 1. Rozprawa przed komisją dyscyplinarną lub sądem koleżeńskim jest jawna.

2. Komisja dyscyplinarna wyłącza jawność postępowania w całości lub w części, jeżeli jawność mogłaby obrażać dobre obyczaje albo jeżeli wymaga tego interes obwinionego, uczelni lub osób trzecich. Wyłączenie jawności nie obejmuje ogłoszenia orzeczenia.

3. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, podczas której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów i obwinionego lub jego obrońcy.

4. Rektor lub komisja dyscyplinarna, po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów, może zawiesić studenta w prawach studenta w przypadku uporczywego nieusprawiedliwionego niestawiania się na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów w postępowaniu wyjaśniającym lub na posiedzenie komisji dyscyplinarnej mimo prawidłowego zawiadomienia.

5. Przepisy ust. 3 stosuje się również do postępowania przed sądem koleżeńskim.

Art. 220. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej oraz od orzeczenia sądu koleżeńskiego stronom przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się odpowiednio do odwoławczej komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńskiego drugiej instancji w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 221. Od prawomocnego orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 222. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może orzec o jej zatarciu na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie roku od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

Art. 223. Do postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec studentów, z wyjątkiem postępowania przed sądem koleżeńskim, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem art. 82.

Art. 224. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, uwzględniając:

- 1) umorzenie postępowania wyjaśniającego przez rzecznika dyscyplinarnego, w szczególności w przypadkach:
  - a) upływu terminu przedawnienia,
  - b) stwierdzenia, że postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie ukończone lub wcześniej wszczęte jest w toku,
  - c) znikomej szkodliwości popełnionego czynu;
- 2) możliwość zawieszenia postępowania dyscyplinarnego przez komisję dyscyplinarną, w szczególności w przypadku gdy w sprawie tego samego czynu wszczęto postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o wykroczenia, a także możliwość podejmowania przez komisję dyscyplinarną zawieszono postępowania;
- 3) przywracanie terminu wniesienia odwołania przez studenta ukaranego karą upomnienia w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminom;
- 4) postępowanie przed komisjami dyscyplinarnymi w uczelni oraz przed odwoławczą komisją dyscyplinarną obejmujące rozpoznanie wniosku przez skład orzekający na posiedzeniu niejawnym oraz na rozprawie;
- 5) odrzucenie odwołania studenta przez przewodniczącego odwoławczej komisji dyscyplinarnej w razie wniesienia odwołania po upływie terminu przewidzianego w art. 220 ust. 2 albo przez osobę nieuprawnioną;
- 6) tryb wzywania i przesłuchiwanie obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów.

Art. 225. Organizację i szczegółowy tryb postępowania przed sądem koleżeńskim określa regulamin samorządu studenckiego.

